

en Thronfølger, som ikke er bundet til ham ved disse Baand, saa vilde jeg sige, at hele dette Raisonnement blot var en Theori, og en ubegrundet Forudsætning, men det har jo ofte været Tilfældet, og nu kan Kongen jo ikke, som jeg har paavist, uden at skaffe sig en grundlovmæssig Beslutning, ikke engang ved Hjælp af en simpel Lov, trænge en saadan fjendtlighedsfuld Mand ud af Statsraadet. Nu komme vi til Udkastets § 15; dersom det ærede Thing og Ministeriet nu vil høre, saa vilde de endnu bedre kunne indsee, at jeg har fuldkommen Ret. Den nævnte Paragraph lyder saaledes: „Alle Love og vigtige Regeringsforanstaltninger behandles i Geheimstatsraadet. Er Kongen i enkelte Tilfælde forhindret fra at præstere, kan han lade Sagerne forhandle i Ministerconferencer. Forsædet føres af den af Kongen udnævnte Conseilspræsident. Denne forelægger Kongen den af Statssecretairen over disse Forhandlinger førte Protokol, hvorefter Kongen bestemmer, om han umiddelbart vil bifalde Conferencens Indstilling, eller yderligere lade sig Sagen foredrage i Geheimstatsraadet.“ Loven paalægger altsaa Kongen her en udtrykkelig Forpligtelse, som han skal opfylde, enten han vil eller ikke; det er Kongen, som her gjøres til en administrativ Embedsmand. Dersom Kongen uden videre lægger Ministerconferencens Indstilling hen og slet ikke vil gøre noget ved den, saa har han begaaet en lovstridig Handling, og hvorledes kan en Minister eller Ministeriet være ansvarligt for denne Art lovstridige Handlinger? Det er et fuldkommen uconstitutionelt Forhold, hvori Kongen er sat, og det svarer aldeles ikke til det, som findes i Danmarks Riges Grundlov. Nu er det en af de Ting, jeg tidligere har sagt, og som er blevet forekastet mig idag, at vi skulle overføre Danmarks Rige — det vil sige det Rige, som Grundloven skaber og definerer — i Fællesforfatningen, og nu gad jeg vide, om vi gjøre det, naar vi gaae ind paa denne Bestemmelse. Ved det ærede Ministerium, hvad der vil skee, naar man engang kommer til at klage herover? Saa vil man sige: ja det var de ondartede Demokrater, der sad i den Forsamling, Forslaget skulde bringes igjennem,

som tvang os til at binde Kongen paa den Maade; — thi det maa man lægge Mærke til, at saaledes er det gaaet i flere Aar, at for vore gode Gjerninger, for at vi have støttet Ministeriet, har Ministeriet selv tilladt, at der er staaet Brag paa os, og alt, hvad der skee Dndt, har man ved alle mulige Midler, lige indtil at give Meddelelser derom til fremmede Hoffer — thi det have vi havt Beviser for i vore Hænder — kastet over paa os. Altsaa troer jeg, at jeg er fuldkommen rejsfærdiggjort, naar jeg siger, at denne Grundlov binder og nedsetter Kongens Magt, paa en ganske anden Maade, end skeet er i Grundloven, og paa en Maade, som ikke bør taales. Den ærede Premierminister har forskiftet mig om, at noget Saadant ikke har været Ministeriets Hensigt; jeg tillægger ikke Ministeriet Hensigt, det er slet ikke min Mening at ville gjøre det, jeg troer meget gjerne, at det slet ikke har seet, hvad der stod, at det ikke har agtet paa, naar det er blevet gjort opmærksom derpaa, fordi det har havt en inderlig Overbeviisning om, at de vare gode Menneffer, som aldrig vilde gjøre Misbrug af saadanne Foranstaltninger. Det er denne — ja, jeg har kun et fremmed Ord for at udtrykke det — bonhomie, som har bragt Ministrene til Foranstaltninger, som kunde være brugbare og hensigtsmæssige, naar de vare indførte i Frederik den Tredies Provindsreglement, hvor han var den absolute Konge, thi saa sagde han om sig selv: jeg vil underkaste mig dette, men han kunde, til enhver Tid gjøre sig fri derfor; men nu lader man Kongen paalægge sig en Byrde, som han grundlovmæssig er bunden til, og som vi ere berettigede til at fordrø af ham, at han skal bære, naar han først er gaaet ind derpaa. Vi ere berettigede til at faae at vide, om Kongen virkelig lader sig Protokollerne forelægge, vi ere berettigede til at faae at vide, om han saa strax gjør det Ene eller det Andet af det, Paragraphen bestemmer. Jeg maa dog spørge de ærede Herrer, om det ikke er at stille Kongemagten ganske anderledes, end den staaer efter Grundloven?

Jeg troer, at jeg saaledes har rejsfærdiggjort en væsentlig Deel af mine Paastaaende,